

Izbaja vsaki dan

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Naborju, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaš:

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijski list „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.
TELEFON štov. 1157.

Slovinci in alpske železnice).

(Zvrsetek.)

Nemcem pa ni leželo le na tem, da bi na slovenske troške pomnoževali svoje kapitalje; ampak veliko skrb jim dela tudi vnanje označje železnice čez Karavanke, ki se ima otvoriti. Tu prihaja v poštev železniško uradništvo in krajevna imena. Z globoko skrbjo so doznali v nemškem taboru, da je povodom otvorjenja obrata južnih črt nove železniške zveze Celovec-Trst „nerazumno velikega“ števila slovenskih državnih uradnikov. Saj je le prav in pravično, da se uradniki jemljejo iz naroda, med katerim jim bo služiti, ali da vsaj poznajo jezik tega naroda, da se na vršenju svoje službe morejo sporazumevati z njim. Ali tudi v tem pogledu ni nikake nevarnosti za Nemce, ker najvišji železniški oblasti niti ni navada, da bi od svojih uradnikov zahtevali poznanje deželnih jezikov in ga ne zahteva tudi na novi železnici, kakor je razvidno iz zadnjega razpisa natečaja. Vzlic temu se vrli Nemci kopljejo v potu svojega obraza vspricho možnosti, da bi se zgodilo to nečuvstvo: da se med slovenskim ljudstvom namestijo slovenski uradniki. Na čelo tem malkontentom se je postavil občinski svet v Celovcu, ki je seveda v svoji zadnji seji protestoval proti namerovanemu nameščenju slovenskih železniških uradnikov v Celovcu in na južnem Korškem in je zaprosil nemške poslance, naj istotako energično nastopijo proti temu. Nemec se torej ne boji samo Boga, ampak tudi slovenskih železniških uradnikov!

Jednako v izpodtiko so Nemcem dvojezični napisi, ki se imajo prirediti na železniskih postajah na slovenskih tleh. In zopet so bili modri občinski očetje celovški prvi, ki so prigovarjali tej odredbi železniškega ministerstva. S tem bi se mir — tako meni miroljubni občinski svet celovški — ki vlada na Korškem, kalil, in bi se med (slovensko!) prebivalstvo raznesel razpor. To presega že vso blagodušnost. Toda premodri občinski svet gre še dalje v motivaciji svojega protesta, ko meni, da treba z vso silo prepričati „poslovenjenje“ krajevnih imen. To presega dobrodušnost še bolj: kakor da bi bilo možno slovenska, ali pa nemški zasukana krajevna imena, posloveniti. Nemec se ne boji torej le Boga, ampak tudi slovenskih napisnih tabel. Jasno je, da bi hoteli Nemci, kakor na vse drugo, vzeti monopol tudi na novo železnico čez Karavanke, da bi slednjič prišli do gospodstva tudi nad tistimi slovenskimi kraji, do katerih niso imeli doslej še pristopa. Nemški most od Belta

do Adrije je dozidan. Ali pa bodo mogli Nemci neovirano prodirati dalje preko tega mostu? Ali pa bodo Slovenci dovolj močni, da se jim postavijo na pot in da za branijo pravočasno, da ne pride tudi slovenska Adria v nemško posest? Dal Bog, da bi bilo tako! Naj bi se Slovincem posrečilo, da zaustavijo prodiranje nemškega sosedu. In tudi za sedaj ni možno, da bi se od slovenske strani poskusil proti-sunek proti severu, pa bodi vsaj slovenskim predstražam na nemški meji deviza: Do tu in ne dalje!

Ogrska poslanska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

Izjava vlade.

BUDIMPEŠTA 29. Med došlimi vlogami se nahaja dopis ministerskega predsednika glede sklicanja delegacij za dan 9. junija. Volitve v delegacijo se bodo vršile v jutrajšnji seji. Nato je govoril ministerski predsednik dr. Wekerle, ki je rekel, da so členi kabineta prevzeli vlado hoteli rešiti ustavo in zakoniti red. Prva naloga vlade bo, da zakonitim potom uravna državne finance, da izvede odobritev rekrutnega kontingenta in finčni dogovor s Hrvatsko. Nadalje je naloga kabineta, da uvede splošno volilno pravico. Ministerski predsednik je govoril potem o podrobnostih vladnega programa. V notranjih vprašanjih se bo vlada držala avtonomije županij in mest. (Živahna pohvala). Gmotni položaj županijskih uradnikov se ima zboljšati. V prasanju bogočastja bo vlada popolnoma spoštovala svobodo vesti. V učnem vprašanju polaga vlada glavno važnost madjarskemu narodnemu načelu, ki vendar noče podražiti vsega puka in tudi ne ovirati kulturni razvoj nemadjarskih državljanov. Vlada hoče samo, da pride v solah do izraza madjarska državna ideja. (Pohvala.) Na polju pravosodja se bo nadaljevala kodifikacija civilnega in kazenskega prava. — Na polju kmetijstva bo vlada skrbela, da povspešuje interese malih posestnikov in da izvede razbremenitev zemljišča. — Vlada bo povspeševala tudi industrijo. Tozadevno predloži trgovinski minister zbornici svoječasno podroben program. Naše prekomorske zveze se morajo uravnati na narodni podlagi. Tudi na socialno političnem polju namerava vlada uvesti razne reforme. — Glede financijnega vprašanja izvede vlada davčno reformo na temelju splošnega, prihodninskega davka, z namenom, da razbremeni male ekzistence. Izvršitev valutne regulacije se ima povspešiti. Glede trgovinskih pogodb obstoja prisilni položaj, da mora Ogrska priznati za sklenjene trgovinske pogodbe. Razmerje Ogrske do Avstrije namerava vlada

uravnati v obliki pogodbe. Tudi glede tega vprašanja se prično čim prej pogajanja. Do tedaj se carinski tarif predloži kakor samostojni tarif. — Glede Hrvatske se izda odredba, da se želja Hrvatov izpolni, da bodo uslužbenci na ogrskih državnih železnicah z občinstvom občevali v hrvatskem jeziku. Na temelju tega programa prosi vlada podpore (Pohvala in ploskanje.) Ministerskemu predsedniku so čestitali.

Nato je sledila daljša debata. Posl. Koloman Thaly je v imenu neodvisne stranke izjavil, da ista zaupa vladi. Pogreša sicer v izjavi natančne izjave o vojaškem vprašanju, vendar je prepričan, da bi vlada povspeševala narodni duh tudi na tem polju. (Živahna pohvala in ploskanje) Koloman Szell je v imenu ustavne stranke tudi izrekel vladi svoje zaupanje in obljubil podporo. Posl. Rakovszky je rekel, da bo ljudska stranka podpirala vlado ter naglasil, da je treba vzpostaviti pravice krone in pravice krone. Posl. Manju (Romun) je izjavil v imenu narodnostne stranke, da nima do vlade nikakega zaupanja in da je njen program pomanjkljiv, ker se nikjer ni izjavila o svojem stališču nasproti narodnostim. Levica je govornika večkrat viharo prekinila, tako da je moral predsednik prositi poslance, naj spoštujejo svobodo govora. Posl. Manju je rekel slednjič, da je izvajanja ministerskega predsednika o splošni volilni pravici pomanjkljiva. Na to je v imenu hrvatskih delegatov podal izjavo hrvatski poslanec Drohobeczy. Posl. Hodza (Slovak) je tudi izjavil, da so izvajanja ministerskega predsednika pomanjkljiva. — Ministerski predsednik je predložil zakonski načrt glede indennitete do konca junija t. l. ter financijelno pogodbo s Hrvatsko. Trgovinski minister Košut je predložil avtonomno carinsko tarifo ter pooblastilni zakon o pogodbah, sklenjenih z Nemčijo, Italijo in Švico.

Izjavil je, da se bo ravnal po svojih načelih tudi kakor finančni minister. Honvedski minister Jekelfalussy je predložil rekrutni kontingent. Poslanec Hollo (neodv. stranka) je predlagal, naj se ne prične adretna debata v odgovor prestolnega govora. Na to je bila seja okoli 2. ure popoldne zaključena. Prihodnja seja jutri. Na dnevnem redu sta volitev adresnega odseka in delegacije.

Budimpešta 29. Ministerski predsednik dr. Wekerle je predložil poslanski zbornici proračunski provizorij do konca 1. 1906.

Parlament in ministerska kriza.

Z Dunaja poročajo: Demisija ministerstva princa Hohenlohe je našla med državnimi poslanci odmeva, kakor ga krona ni pri-

čakovala. Včeraj se je zbralo v parlamentu mnogo poslancev. Kar obstoja ustava, ni bila zbornica v takem nasprotju s krono kakor sedaj. Priti utegne do velikega spora med ljudskimi poslanci in krono. Prvi začetki te ogorčenosti so se pokazali na včerajšnji konferenci klubovih načelnikov. Konferenci je predsedoval dr. Kathrein. Vse stranke so se zjediniše na štiri točke in sicer: 1) da uleže danes nujni predlog glede razmerja med Avstrijo in Ogrsko s posebnim ozirom na to, da je cesar odločil po volji Madjarov. Sedava tega nujnega predloga se je poverila odseku. Dalje so se klubovi načelniki zjediniše o nastopnih točkah: 2) predsednika zbornice grofa Vetterja je naprositi, da skliče že jutri sejo; 3) ako bi krona odgodila zasedanje parlamenta, odlože vsi členi delegacije svoje mandate.

V zbornici sami se je včeraj zbralo nad 100 poslancev. Predsedoval je posl. Prade. Prišlo je do burnih izjav glede odstopa princa Hohenlohe in glede cesarjeve odločitve v prilog Madjarom. Zbrani poslanci so izvolili posebno deputacijo, med njimi posl. Šukljeja, ki je šla prositi predsednika zbornice, naj skliče za jutri sejo. Deputacija je dobila negativen odgovor, kar je povzročilo veliko nevoljo.

Med strankami vlada zbog najnovejih dogodkov silna razburjenost, najsrdečiji so krščanski socialisti. Lueger je imel na zadružniškem shodu zelo bojevit govor. Listi krščansko-socialne stranke pišejo, da se ne bo več pela cesarska himna. Policija se celo boji, da pride do demonstracij proti kroni.

Iz Hrvatske.

Za nejasnost političnega položaja na Hrvatskem je najbolj karakteristično dejstvo, da han Pejacevich ostaja vzlic porazu, ki ga je njegov zistem doživel na volitvah in vzlic okolnosti, da je večina parlamenta izšla iz opozicije. In ker ni možno dvomiti, da visoki krogi hočejo Pejacevicha držati, se usiljuje zaključek, da ti visoki krogi ne mislijo še na to, da bi respektirali voljo naroda.

„Pester Lloyd“ pa je prinesel neko vest, ki je bila mala senzacija. Zatrnil je namreč, da je bila hrvatska delegacija v Pešti sama, ki je zaprosila Pejacevicha, naj ostane. Če bi se bila ta vest potrdila v tej obliki, bi ne bila tolažilna za bodoči razvoj političnega življenja v Hrvatski. Tudi „Pokret“ priznava, da je rečena vest napravila nepovoljen utis na hrvatsko javnost. Nu, „Pokret“ je dobil potem sporočilo, ki popravlja ono vest „Pester Lloyd“ in pojašnjuje, da se je hrvatska delegacija vsled pritiska z Dunaja nahajala v prisilnem položaju in da je morala iskati ne-

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — Š.

Dva dni kasneje, ko je legal mrak na zemljo, je krenil tih jednostaven sprevod na grobje pri župni cerkvi sv. Emerika. Četorica kmetov so nosili črno pobarvano krsto iz travatine, pred katero je stopal kanonik Lancelot, a za isto Živan Benković, žena mu Jela, Angelija z Iso in stari križar Filip. Zvonovi v cerkvi sv. Emerika so zvonili tužno in naznanjaje, da nosijo nekoga k večnemu počitku. Došli so pred pokopališče. Tu so pričakovali sprevod kanoniki, s svečami v rokah. Hoteli so izkazati zadnjo čast nekdanjemu glavarju svojemu. Svečenik je dovršil molitev nad pokopnikom in nesli so krsto dalje do groba. Ob tužnem zvonjenju se je glasila pogrebna pesem „De profundis“, s katero so kanoniki spremljali do groba škofa Pavla, je bilo čuti glasno ihtenje Angelije. Tik sestrinega groba so izkopali rakev škofu Pavlu in spustili so vanjo krsto. Zadnje opelo je bilo dovršeno in kanonik Lancelot je prišel za lopato, zagrabil prsti in jo vrgel na krsto. Memento homo, quia pulvis es et in

pulverem reverteris! govoril je sivolasi svečenik in grude zemlje so začele bobneti po krsti velikega pokojnika.

Okolo grobja, ki je bilo pred stolno cerkvijo, zbrala se je v kratkem času silna množica, čudeča se nenavadnemu sprevodu.

— Koga so pokopali tu? je vprašala neka mala starka, ki je prihitela od večerje, da bi videla, koga zakopavajo.

— Mora biti nekdo bolji, ko ga spremljajo vsi kanoniki! rekel je mali suknar.

— Molite za dušo njegovo! Bil nam je škof — Pavel Horvat...! je rekel dijak Miroslov ter je začel poluglasno šepetati molitev za pokojnika.

— Eh, ako bi bil to škof, bi ga bili drugače pokopali! je pripomnil mali suknar. Škofa vozijo s šestimi konji in na krsto mu polagajo kapo. Vsega tega nismo videli tu.

— Bilo bi tako, da je umrl na škofovski stolici, se je obrnil dijak do suknarja — ali škof Pavel je umrl v prognanstvu, ubog in pozabljen.

— Da, da, sedaj se spominjam! je udaril suknar z dlanjo po čelu. To je tisti, ki se je bil zarotil proti kralju... Ha! Ha! Prav mu bodi, da se mu je tako zgodilo...

Množica se je začela počasi razhajati in Živan Benković je odšel s svojimi z grobja, kjer je nekoliko časa molil pri grobu škofovem.

Krenil je proti cisterciškemu samostanu, mimo katerega se je hodilo na pisani most.

Za Živanom se je začel plaziti previdno in od daleč mlad vojak, ki je tudi stal poprej med množico. Bil je Stanko. Čim je Isa stopila z grobja, jo je mladenič takoj spoznal, da-si je imela na glavi črn robec, ki jej je zakrival dobršen del obraza. Kakor senca človeka, tako je Stanko spremljal Živana in njegove svojce preko mostu, potem ob bregu, na kamenena vrata, pa dalje gori na Markov trg. Tu je stal in gledal, da-li Isa vstopi v hišo Živanovo. Vsi so vstopili in nikdo se ni povrnil iz hiše.

— Hvala ti Bog! je vzdahnil mladenič vedrega obraza. Sedaj, Isa, ne ugrabi te mi nikdo.

I.

Naslednjega dne je dal Živan v cerkvi sv. Marka čitati tri maše zadušnice za pokoj škofa Pavla. Vsi njegovi hišni, in med njimi Angelija in križar Filip, so bili v cerkvi ter molili za dušo pokojnika.

Po maši so se povrnilo vsi domov, a Živan je šel takoj v svojo delavnico, ker se je trebalo že pripravljati za veliki Margaretški somenji, ki mu je vsako leto največ nosil. Tudi ostali so šli vsak po svojem opravilu.

Ni bilo daleč od poludne, ko je na dvo-

rišče Živanove hiše stopil Stanko. Gospodinja Jela je stala na pragu, od koder je metala zelenje in žito živali, ki je je bilo dvorišče polno.

— Hvaljen Bog, mati, se je oglasil Stanko, stopišvi v vežo.

— Hvaljen na veke! je odgovorila Jela, gledajoča mladega vojaka vznemirjeno in radovedno. Koga iščeš, gospod?

— Želel bi govoriti z Živanom Benkovićem, ako je doma.

— Takoj ga pokličem, je rekla Jela, brisajoča si roki s predpasnikom — tam je onkraj dvorišča v delavnici. Doslej stopi v sobo, mladi gospod, takoj pride. Jela je odprla vrata sobe, pak pohitela po Živana.

V isti hip se je pokazala na kuhinjskih vratih Isina zlatolasa glava, ali izginila je takoj. Videla ga je in toliko da ni zakričala od radosti in presenečenja.

Stanko je stopil v sobo in se ogledal po njej. Zdelo se mu je, da mu je vse že poznano: vsaki kotič, vsaka stvar, vse razvrščenje. Za temi hrastovimi stolci se je skrival, za to mizo je sedel z materjo, tu v tej postelji pri peči je spal... Vse, vse se mu je povračalo v spomin, kakor da je včeraj odšel iz te sobe. Živo se je spominjal, kako lepo mu je bilo tu... pa vendar... strahota... Ti ljudje so mu bili največji zločinci... Grenkoboletni občutki so mu stiskali srce, bilo mu je, da se mora zjokati.

kak modus z banom Pejacsevichem glede delovanja sabora in javne uprave. Poslala je k banu tri poslanca, ki so predložili 7 točk, oziroma pogojev, ki so: 1) Ban mora izstopiti iz narodne stranke in prepustiti isto njeni usodi. 2) Ban mora stati izven strank. 3) Ban ima zagotoviti sestanek sabora po zvršetku dunajske delegacije. 4) Ban mora zagotoviti sankcijo zakonov, ki jih sabor sklene v pogledu naprednih in ustavnih reform. 5) Čim izvede sabor te reforme, ga ni odgoditi z reskriptom, ampak z zaključkom sabora samega. 6) Mej tem se imajo — brez pogoja v sporazumljenju s koalicijo — popolniti mesta sekcijskih predstojnikov in hrvatska delegacija prevzame inicijativo vladanja. 7) Te točke se imajo podpisati v 2 primerkih po banu Pejacsevichu in dru. Medakoviću.

Doslej še ni znano, da-li in kako je odločil ban glede teh stavljenih mu pogojev.

„Novi Srbobran“ in „Pokret“ sta priobčila vest iz Budimpešte, da je ban Pejačević vsprejel vse punktacije.

Nov hrvatski dnevnik.

S 1. junijem prične v Zagrebu izhajati nov dnevnik pod naslovom „Hrvatska“, kakor organ hrvatske stranke prava. Odgovorni urednik-listu bo dr. Avgust Harambašić. List bo veljal na mesec 2 K.

Hrvatski poslanci pred predsednikom ogrskega parlamenta.

Iz Budimpešte javlja korespondenčni biro: „Hrvatski poslanci so se poklonili predsedniku zbornice Justhu. Medaković je pozdravil predsednika v nemškem jeziku. Predsednik Justh je odgovoril, da na podlagi pravilnika ni dovoljeno govoriti nemško v zbornici. Rabiti so torej morali madjarski ali hrvatski jezik. Nato se je predsednik zahvalil na pozdravu. Izjavil je, da si že dolgo prizadeva za bratstvo med Ogrsko in Hrvatsko in da se nada, da pride od tega na korist vseh. „Tako se bomo — je zaključil predsednik — tesno eden z drugim borili proti skupnim sovražnikom“.

Da smo odkritosrčni: ta vest nas je osupnila. Da so se gospodje hrvatski poslanci predstavili predsedniku zbornice, to je bil primeren in umesten čin dolžne parlamentarne kurtuzije. To je tudi v popolnem soglasju z novim kurzom hrvatski politiki, ki ga je inaugurirala reška resolucija in ki ga je narod sankcioniral na zadnjih volitvah. Ne moremo pa umeti, zakaj so gospoda hrvatski poslanci pozdravili predsednika ogrske zbornice v nemškem jeziku?! Mi ne moremo najti ne pojasnil, ne opravičenj za to, izlasti če razmišljamo o razlogih, ki so porodili reško resolucijo. Pred vsem pa bi bili morali — po našem mnenju — ob tej priliki vsaj markirati pravo hrvatskega jezika v skupni zbornici s tem, da bi bile vsaj pozdravne besede Medakovičeve v hrvatskem jeziku, a potem naj bi si bili pomagali s hrvaščino in madjarščino, kakor se je tudi faktično godilo potem, ko je predsednik Justh — in ravno to je najneprijetnejše na vsej stvari — poučil

V tem je vstopil v sobo Živan Benković, a za njim žena mu Jela.

Zagrši pod svojo streho Stanka, zakletega sovražnika griškega in svojega, je Živan obstal kakor okamenel in v prvi hip ni mogel izustiti niti besede.

— Čudiš se, Živan, da me vidiš v svoji hiši?... Jeli? In je to čudna stvar... Trebalo je, da prej pretrpim težke, neopisne muke in boli, predno sem se odločil za ta korak. Vse ti povem. Ti gotovo veš, da ljubim tvojo sorodnico Iso Zlatobradičovo. Prej, nego sem prišel izprosit jo za svojo ženo, odveli so jo iz-pod očetovske strehe in skrili pred menoj. Dve leti sta minoli in nisem je niti videl, niti kaj čul o njej... Sam Bog ve, koliko sem pretrpel v tem času. Menil sem, da poginem od boli in želje za njo, ker — kakor je Bog v nebesih — brez nje ni življenja za-me. Vidiš me tudi sam, kako izgledam sedaj, niti senca nisem onega, kar sem bil poprej. Ne-prestana, neozdravljiva bol mi je zlomila telesno moč, zastrupila zdravje. Včeraj, ko si se vračal od pogreba škofa Pavla, videl sem s teboj Iso... plazil sem se za vami in videl, kako je stopila semkaj... Da, Živan! Isa je pri tebi, pod tvojo streho. — Zaklinjam te pri vsem, kar ti je milo in sveto, ne ločujte me več od nje, ampak bodite ljudje in dajte mi jo za ženo.

(Pride še.)

gospodo, da se v tej zbornici nemški ne govori!

Pri nas je tudi v zadnji selski občini princip, da povodom obiska kake visoke osebe župan manifestuje v svojem pozdravu prvenstvo in pravo domačega jezika, in potem še le se eventuelno dosega sporazumljenje s pomočjo kakega drugega jezika.

Nemškemu jeziku ni mesta v razmerju med Ogrsko in Hrvatsko. To pravimo mi, ki nam dr. Tresić toli rad očita, da smo nekako usužnjeni nemštvu.

Drobne politične vesti.

Nemški državni zbor je vsprejel s 117 proti 64 glasom — 91 poslancev se je glasovanja zdržalo — predlog posl. Gröberja, po katerem se v proračun vnanjega urada vsprejme zopet kolonialni oddelek z ravnateljem na čelu.

Pomnožitev japonske armade. „Times“ poročajo iz Tokija, da name-rava Japonska pomnožiti in preosnovati svojo armado, izlasti se zdatno pomnoži konjenišvo. Pehota dobi puške večega kalibra. Aktivna vojaška služba se zniža na dve leti.

Shod francoskih škofov. Iz Rima poročajo, da se morajo razprave na shodu francoskih škofov vršiti povsem tajno. Pariški nadškof, kardinal Rihard, je prejel baje ukaz, naj takoj po zvršetku shoda odpošlje zaupno osebo v Rim, ki bo papežu poročala o vspehu shoda.

Domače vesti.

Poslanci Spinčić in tovariši so predložili dne 18. t. m. nastopno interpelacijo na upravitelja ministerstva za pravosodje:

Nedavno je bil imenovan višim ravnateljem c. kr. kaznilnice v Kopru neki Venedict, ki baje ne pozna nimalo hrvatskega jezika.

Ker je rečena kaznilnica namenjena po večem delu za jetnike hrvatske narodnosti iz Dalmacije in Istre ter bi toliko viši ravnatelj kolikor vsi ostali uradniki tega zavoda morali znati hrvatski, da morejo direktno obče-vati z jetniki, ker sedanji kontrolor in sedanji adjunkt ne znata hrvatski ter se mora z jetniki hrvatske narodnosti obče-vati s pomočjo tolmača, navadno kakega nadzornika straž, ki pozna samo neki slovenski dialekt in čisto krivo tolmači;

in ker predstoji imenovanje upravitelja in enega zdravnika v tej kaznilnici, dovoljujejo si podpisani vprašati njegovo prevzvišenost gospoda upravitelja ministerstva za pravosodje:

1) kako more vaša prevzvišenost opravičiti v najnovejši čas izvršitve se imenovanje višega ravnatelja c. kr. kaznilnice v Kopru, ki ni v stanu hrvatski govoriti, kakor tudi puščenje v službi istega zavoda uradnikov, ki ne poznajo omenjenega jezika?

2) je-li vaša prevzvišenost voljna popolniti razpisani mesti s prositeljema, ki popolnoma poznata hrvatski jezik in v obče ure-diti razmere v tem zavodu tako, da bodo v njem namešteni uradniki mogli direktno obče-vati z jetniki v jeziku teh poslednjih?!

H karakteristiki „Latinsko-slovan-ske zveze“. Rimska „Tribuna“ je donesla članek Josipa Marcotti pod naslovom „Med Slovani in Italijani“, v katerem kritizira cilje „zveze“. Med drugim nam pripoveduje, da je predsednik „Latinsko-slovan-ske zveze“, polkovnik Spiridović, prosil, da ga društvo „Dante Alighieri“ vsprejme kakor dosmrtnega člana in da ga je društvo z veseljem vspre-jelo.

Za danes pravimo le toliko: da je delo-vanje društva „Dante Alighieri“ naperjeno v prvi vrsti proti ekzistenci Hrvatov in Slovencev ob Adriji, to je znano. Zato čestitamo gospodu Spiridoviću na časti, ki jo je doži-vel in priporočamo njegov izgled vsem nje-govim prijateljem in pristašem!! Potem bo vsaj zrak čist.

Novi člani državnega železniškega sveta. Zadnja „Naša Sloga“ piše: Iz novin doznajemo imena novih členov državnega železniškega sveta za 1. 1906.—1908. iz Primorja. Med temi člani iz Istre, Trsta in Goriške nahajamo nekaj stalnih členov, nekaj njihovih namestnikov: 13 Italijanov! In to predsednike in podpredsednike trgovskih zbornic v Trstu, Rovinju in Gorici, odvetnikov, drž. in dež. poslancev, členov deželnega od-bora, predsednikov okrajnih gospodarskih za-drug itd.

Povedali smo, da so vsa ta gospoda pri-staši italijanske stranke v dotičnih pokrajinah.

Tako so n. pr. člani tega svetovalstva za Istro gospodje Camus, Benussi, Tomasi in Mrach iz Pazina.

Obžalujemo da nismo mogli izvedeti, koliko jih je in kdo so člani tega svetovalstva izmed Hrvatov in Slovencev rečenih pokrajin. Bojimo se, da smo tudi pri tem imenovanju ostali prikrajšani, kakor smo vedno in povsodi in ne samo od avtonomnih, ampak tudi od strani državnih oblasti. Za slučaj, da je naša bojazen opravičena, priporočamo našim poslancem na Dunaju, naj pouče upravitelja ministerstva za železnice, da je v rečenih pokrajinah Hrvatov in Slovencev, da ti skupno tvorijo celo večino prebivalstva Primorja ter da bi zahtevali tudi pravičnost in pristojnost, da bodi v železniškem svetu tudi primerno število členov Hrvatov in Slovencev. Če bi se pa upravitelj ministerstva delal gluhega na tako zahtevo, potem pa naj mu le Italijani sami votirajo potrebitine njegovega ministerstva.

Imenovanja v sodnijski stroki. List „Wiener Zeitung“ je priobčil, da je cesar z odlokom od 25. t. m. državnega pravdnika VI. činovnega razreda, dra. Karola Chersicha imenoval višim državnim pravdnikom. — Pravni praktikant Artur Brumati v Trstu je imenovan avskultantom.

Za pouk naroda. Iz Barkovelj. Ne dolgo temu je bilo čitati v „Edinosti“, da misli naš slavi magistrat ustanoviti v Škedaju in Barkovljah javno ljudsko knjižnico — z italijanskimi knjigami seveda. Ker bi se moglo to v kratkem zgoditi, sklenil je odbor pev. društva „Adrija“, da pomnoži svojo dosedanje društveno knjižnico in napravi iz te javno ljudsko knjižnico. (Hvala vrli „Adriji“!)

Neoporečno dejstvo je, da imajo okoličanska društva glavno zaslugo za probujanje iz narodnega spanja. Je-li to delo končano? Gotovo ne! Taktika naših nasprotnikov zahteva, da napnemo svoje moči v večji meri nego do sedaj in da spremenimo tudi mi dosedanje taktiko.

Da stane ustanovitev, bodisi že društvene ali javne knjižnice, mnogo denarja, tega ne treba naglašati na tem mestu. In od kje naj jemlje društvo za take prekornostne naprave? Morda iz udnine in one bore podpornine, ki komaj zadostujeta za pokrivanje rednih stroškov?! Edini up ki ga ima vsako pevsko društvo, je veselica. Ali z žalostjo treba konstatirati, da se naši sloji premalo brigajo za te, in da rajši tratijo čas in denar po kavarnah in restavracijah. Pevce pa poj, plačuj in žrtvuj vsaki svobodni trenotek da boš imel pri nastopu k večjemu — moralno zadoščenje!!

Kakor gori omenjeno, preda pevsko društvo „Adrija“ svojo društveno knjižnico v javno knjižnico. V ta namen priredi na Binkoštno nedeljo dne 3. junija veselico. Brez orkestra? Eh gotovo, ker ta bi odnesel glavni dobiček če bi ga kaj bilo. Da ne bo pa tako tiho in suho poskrbi že tamburaški odsek, ki bo udarjal same slovanske komade.

Uvažuje plemeniti in prekornostni namen te veselice, pričakovati je to pot mnogostevilne udeležbe.

— Eksekutiva narodno-radikalnega dijaštva je sklenila podati sledečo izjavo:

Narodno-radikalno dijaštvo in njegove organizacije, izmed katerih danes na željo „Prosvete“ izrecno in s povdarkom imenujemo naše narodno-radikalno ferijalno akademsko društvo „Prosveta“, stojte nepremično na stališču, da se dijaštvo razvijaj in vzgajaj popolnoma samostojno in neodvisno od političnih strank. To načelo smo si postavili, da si more dijaštvo storiti politično prepričanje svobodno vsakega apriorizma in ovirajoče vezi, povdarjamo, je v interesu politične izobrazbe in značajnosti slovenske inteligence, da omogočimo neprestano napredovanje slovenskega političnega življenja. Zato je ta princip trajen in nespremenljiv del našega programa. Ne omaje ga noben nov pojav v slovenski politiki, torej tudi ne reformno stremljenje v narodno-napredni stranki, niti njen sklep, da podpira ljudsko-izobraževalno delo narodno-radikalnega dijaštva. S tem odločno zavračamo vse tendenčne laži, ki so se z raznih strani širile o tej stvari.

V Gradcu, dne 25. vel. travna 1906.

Za eksekutivo nar.-rad. dijaštva:

Albert Kramer,
tč. preds.

Iz Sežane. V sežanskem okraju se nastavljajo kar zaporedoma razprodaje vina v zaprtih steklenicah. Te bi morale biti zamašene in zapečene. Tako tudi žganje. Ali

faktično temu ni tako, ker prodaja se kakor sploh v vsaki gostilni. Žganje se sploh ne bi smelo dajati niti v zaprti steklenici pred 8. uro jutraj. Ali dotični razpečevalci vina in žganja se niti ne zmenijo za te predpise. Vse pritožbe, ki jih je že dobilo okrajno glavarstvo od oškodovancev in od orožništva, ne pomagajo nič. Vladni gospodje si menda mislijo: da le gostilničar svoje davke plačuje!

A na drugi strani kaka strogost z gostilničarji. Ves božji dan morda ne potoči prav nič. Če pa je zvečer prišla slučajno kaka družba, ki bi popila liter vina, morajo odhajati, ker je — policijska ura! Ako ne prime glavarstvo gostilničarja za vrat. Na eni strani torej strogost, na drugi pa nobenega varstva pred nedopustno konkurenco. Politična oblast bi morala strogo nadzorovati tiste razpečevalce vina in žganja v zaprtih steklenicah in jih prijemati ob vsakem prestopku.

Slovenskega nadpisa nočejo! Na tukajšnjem novem kolodvoru državne železnice so obesili na glavnem vhodu štiri začasne nadpise. Dva teh sta nemška, dva pa laška!!!

Morda pa ni kriva na tem uprava državnih železnic? Možno je namreč, da kolodvor še ni izročen in da so to zapostavljanje slovenskega jezika provzročili — le stavbeni podjetniki??? Vederemo!

„Štampelj“. Prejeli smo: Že tedaj, ko sem zahajal v ljudsko šolo, kar je bilo okoli 1870. leta, smo se učili o kolkih, sedaj pa, v letu 1906, ima naša državna uprava na menjicah „Štampelj“!! Bi se-li ne dalo to malenkost napisati v pravilnem slovenskem jeziku?

Telefonska zveza v Istri. Ministerstvo za trgovino je naložilo poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu v Trstu, naj javi trgovski in obrtni zbornici, da je vlada pripravljena zgraditi nujne telefonske proge po Istri, ali pod pogojem, da zainteresirani mesta prispevajo 30 odstotkov k stroškom za nameščenje. Poleg tega bo morala imeti vsaka postaja dotično najmanjše število naročnikov. V Istri bi bile nastopne telefonske proge: 1. Trst, Pazin, Pula; 2. Trst, Koper, Izola, Piran, Portorose, Buje; 3. Trst, Grožnjani, Opertalj, Motovun, Vizinada, Višnjan, Poreč; 4. Pula, Vodnjan, Bati, Rovinj.

Ajdovsko-vipavska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ nam javlja, da bo povodom izleta na Nanos odhod iz Ajdovščine v nedeljo ob 4. uri popoldne in ne v ponedeljek.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905. do 24. maja 1906. je prišlo v Opatijo 19.773 oseb. Od 18. do 24. maja je pripristlo 358 oseb. Dne 24. maja 1906. je bilo navzočih 1017 oseb.

C. in kr. vojna ladija „Panther“ je glasom brzojavnega poročila dne 27. t. m. dospela v Juzan, kjer ostane 3 dni. Na krovu vse zdravo.

Stari kolodvor pri sv. Andreju so pričeli podirati, odkrili so že streho na zapadni strani poslopja. Prihodnji teden se uradi preseleže v novi kolodvor ter prične istočasno tamkaj tudi promet osebnih vlakov.

Slovenska zmaga na Štajerskem. Dne 26. maja so na občinskih volitvah v Selnici ob Muri sijajno zmagali Slovenci v vseh treh razredih. Občina Selnica leži ob reki Muri na skrajni meji Nemstva.

Železniška nesreča na južni železnici preprečena. V postaji Zalog pri Ljubljani bi bila v ponedeljek jutraj kmalu trčila skupaj dunajski brzovlak in tržaški poštni vlak. Zavozila sta na isti tir. V trenutku je bila preprečena velika nesreča.

Bolezen otrpnenja tilnika se je pojavila v občini Marija Gradec pri Laškem (Spodnje Štajersko), zbolela je 26-letna gostilničarka Marija Kokotec.

Samomor davčnega nadzornika. V Laškem na Spodnje Štajerskem se je ustrčil davčni nadzornik Stibenegg. Vzrok samomora je neznan.

Pred petimi meseci ukradeni voziček. Alojziju Michelazzi, ki v hiši št. 17 v ulici sv. Marka prodaja zelenjad, je bil pred petimi meseci ukraden dvokolesni voziček, vreden 20 kron. No, včeraj v jutro je slednjič našel zopet svoj voz. Tega je imel neki Ivan K., ki trguje s praznimi starimi butelj-kami. Michelazzi je Ivana K. ustavil in ga vprašal, kje da je dobil oni voz. K. mu je pa odgovoril, da to njemu prav nič mar. Michelazzi mu je hotel pojasniti, da je voz njegov in da mu je bil ukraden, a K. ga ni

hotel niti poslušati. Michelazzi pa, videč, da z lepa ne odpravi ničesar, je poklical redarja in dal Ivana K. aretovati. Na policiji je K. povedal, da je voz vkupil pred tremi meseci od nekega nepoznanega človeka. Na policiji so vzeli vso stvar na zapisnik, voz pridržali, da se stvar pojasni, in Ivana K. spustili na svobodo.

Krčmarjeva nezavist. Krčmarja Antona Melada, ki ima neko beznico v ulici di Crosada št. 12, je peklo in grizlo, da ima njegov sosed krčmar Josip Germelj dovoljenje držati svojo krčmo odprto preko ure. Premišljal je, kaj in kako bi storil, da bi policija Germelju odvzela to dovoljenje. Slednjič je izmislil: ponudil je 19-letnemu Dalmatincu Štefanu Todoroviću 10 kron nagrade, če bi šel v Germeljevo krčmo in tam začel razgrajati in se s kom pretepati, vsled česar bi policija Germelju vzela dovoljenje. A tudi to se je Meladi izjavilo: Todorović je prijavil vso stvar na policiji.

Tatinska drznost. 46-letni zidar Anton Bandel, stanujoči na Greti št. 143, je prijavil včeraj na policijskem komisariatu v ulici Luigi Ricci, da mu je predsinočnim ob 6. uri in pol v ulici di Riborgo nepoznan tat ukrad iz rok srebrno uro, vredno 14 kron. On je bil namreč vzel uro in žepa, da pogleda nanjo, a tat mu jo je v isti hip iztrgal iz roke.

Čuden način iztirjevanja. 27-letna Marija Gerdin je bila predvčerajšnjim popoldne v javnem vrtu na velicem trgu. Tam je pa srečala nekega Ivana S., kateremu je ona imela dati nekaj denarja. On jej je bil namreč pred časom našel službo, za kar mu je ona — po dogovoru — imela plačati takozvano posredovalnino, a mu jo do sedaj še ni plačala. Srečavši jo predvčeraj v omenjenem vrtu, je pa S. pristopil k njej in jo tirjal za ono svoto. Marija mu je dejala, da nima pri sebi denarja, a on jej je na to vzel z vratu veržico, ki pa sicer ni mnogo vredna. Včeraj v jutro je Marija prijavila ta dogodek na policiji.

Pazite na otroke. 5-letna Olga Kovarčič, ki se svojimi roditelji stanuje v hiši št. 84 v ulici Giulia, je včeraj popoldne ob 2. uri padla po stopnicah hiše. Na njeno vpitje je prihitela njena mati in jo pobrala. A deklica je vpila in tožila, da jo boli desna roka. Mati jo je takoj nesla na zdravniško postajo, kjer je zdravnik konstatoval, da si je mala zlomila desno roko pod komolecem. Podelil jej je najnujnejšo pomoč in potem svetoval materi, naj jo nese v bolnišnico.

Kolečar in vreme. Danes: Ferdinand, kralj; Holubec; Milica. — Jutri: Petronila, devica; Bojislav; Despina. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 26,5° Celsius. — Vreme včeraj: lepo, vroče.

Društvene vesti in zabave.

Vseslovanska sokolska slavnost v Brežicah se bo vršila na binkoštni ponedeljek v tako kolosalnem obsegu, kakor podobne še ni videl Spodnji Stajar. Računa se na udeležbo 500 Sokolov in nad 6000 ljudstva. Izlasti v sosednjih krajih na Hrvaškem se povsodi živahno zanimajo. Plakati so razposlani, vsopred se razpošlje te dni. V nedeljo je 15 biciklistov razstrosilo 10.000 letakov po treh okrajih.

Nemškiutarske obljubovane slavnosti najbrže ne bo, ker je nemčurjem pogum upadel; boje se sokolskih pesti.

Politična oblast jim je obljubila na pomoč 2 stotnjiki vojakov. Mestno policijo, morda pomnoženo s policijo iz raznih nemških gnezd, bo kontroliralo nad 50 žandarmerov, razun tega organizirajo Slovenci svojo lastno civilno policijo v svrhu nadzorstva nad par kričarji. Skrbjeno je tudi za več fotografov. Dela za slavnost so se poverila zagrebškimi in domačim obrtnikom. Med slov. meščanstvom se je osnovalo več odborov. Navdušenje je velikansko vsakdo se raduje zmage nad birokracijo in nemčursko obščino. — Na svidenje v Brežicah! Nikdo naj ne ostane doma!

Veselica pevskega društva „Ilirija“ pri sv. Jakobu, ki se je vršila minolo nedeljo, privabila je mnogo slovenskega naroda. Občinstvo se je naslajalo na krasnem petju. Posebno lep efekt je dosegla deklamacija: „Pozdrav Iliriji“, ki jo je izvel deček Ivan Kumar. Izven vsopreda je nastopilo tudi pevska društvo „Zvonimir“ iz Rocola ter tako povzdignilo zabavo. Gospod Jakopič je čestital društvu na prireditvi toli lepe zabave, a ob enem je vspodbujal občinstvo k ljubezni do svojega naroda. Veselico je zaključila Jake Štoker efektna burka „Ne kliči vraga!“, ki so

jo vprizorili sveže in gladko. Društvenikom „Ilirije“ kličemo: Živeli! Le tako naprej na delu za probujbo našega naroda!

Odbor „Delavskega podp. društva“ se je v svoji zadnji seji sledeče konstituiral: Predsednik g. prof. Mate Mandić; I. podpredsednik Anton Zorko; II. podpredsednik Fran Primožič; I. tajnik Josip Bolonič; II. tajnik Andrej Simenc; blagajnik Jakob Perhave; knjigovodja Andrej Križmančič; knjižničar Ivan Jaklič.

„Delavsko konsumno društvo“ pri sv. Jakobu v Trstu priredi dne 17. junija t. l. vrtno veselico z godbo in petjem v lastnih prostorih v proslavo obletnice o pridobitvi društvenega dekreta. Natančneje podatke o vsopredu objavimo pravočasno. — Toliko na znanje slavnemu občinstvu in mestnim društvom s prošnjo, da bi o določanju dnevo svojim veselici upoštevali to objavo. Odbor.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva „Sloga“ v Podpeči (pol. okraj Koper).

Pevsko društvo „Slovenska mladina“ pri sv. Ivanu priredi dne 17. junija velik vrtni koncert v prostorih konsumnega društva na Frdeniču v svrhu nabave društvene zastave. Na to slavnost so povabljeni vsa pevska društva iz mesta in okolice s prošnjo, da se po možnosti udeležijo veselice korporativno vsaj z eno pevsko točko. Nadejamo se, da vzamejo sl. pevska društva to našo prošnjo v poštev ter da nas počastijo s svojo navzočnostjo. Treba se prijaviti do 1. junija.

Razne vesti.

*** Državni poslanec Völkl zbližnel.** V ponedeljek je v svojem stanovanju na Dunaju zbližnel državni poslanec Völkl. Postal je besen in žugal z revolverjem postreliti vse, ki so bili v njegovi bližini. Le s težavo so ga ukrotili in odvedli v sanatorij. Völkl je star 45 let in državni poslanec od leta 1901.

175.000 hektolitrov ječmena padlo v reko. Londonska „Times“ javlja v neki brzojavki iz Otave (Kanada), da se je veliki elevator pri Fort-William-Ontario prevrnil v reko s tovorom 175.000 hl ječmena.

*** Pogreb ibsena.** Kakor poročajo iz Kristijanije, se bo pogreb svetovnoslovenskega pisca Henrika Ibsena vršil dne 1. junija. Pogreba se udeležijo tudi kralj Hakon.

*** Za rodbine ponesrečenih rudarjev v Courrieresu.** Uradno glasilo francoske vlade priobčuje, da je za rodbine ponesrečenih rudarjev v Courrieresu dospelo nad šest milijonov frankov milodarov. Podpore se dotičnikom izročijo v obliki neprenesljivih hranilnih knjižic.

*** Nova repetirka.** Mehanik Raineri v Roveretu je izumil puško, iz katere je možno 80-krat izstreliti v eni minuti.

*** Pristanišče Daljni** nameravajo Japonci otvoriti mednarodni trgovini.

*** Oblak se je utrgal v San Francisku.** Londonski „Daily Telegraph“ poroča iz New-Yorka, da se je v ponedeljek nad San Franciskom utrgal oblak. Lilo je tako silno, kakor že ne od leta 1884 sem. Ljudje, ki so bivali v sotorih, so morali zbežati. Pod vodo so bile tudi kleti, ki so do sedaj služile delu prebivalstva v stanovanju.

*** Pod vagonom iz Rima do Pariza.** Teh dni sta dva Italijana nastopila silno drzno vožnjo. Neki mladi kočijaž, Brancatini, in neki brivec, Gennari, sta hotela potovati v Pariz, toda nista imela denarja. Zato sta splela od močne žice nekaj viseč koš, vzela seboj dovolj hrane in neke noči pritrtila koš pod veliki vagon brzovlaka, ki potuje iz Rima v Pariz, ter sta legla vanj. In v resnici je vagon še iste noči odpotoval. Potnika sta na vožnji veliko trpela od prahu, a ker je bil njihov vagon kmalo za lokomotivo tudi mnogo od premoga in pepela. Vendar sta vzdržala do konca, ne da bi ju bil kdo opazil in tako prepotovala 1463 kilometrov. Ko sta prišla na kolodvor v Pariz, ju je takoj prijel policija, ker sta bila črna kakor dimnikarja. Seboj sta imela 10 lir in 30 centimov denarja.

*** Petnajst let po nedolžnem v ječi.** Budimpeštanski listi poročajo iz Debrečina nastopno vest: Dinar Gabor Kovacs je bil pred 18 leti obsojen v 18-letno ječo radi nekega umora, ki ga je izvršil blizu Derečke. In obsojen je bil vzlic temu, da je zatrjeval svojo nedolžnost. Kovacs je odsedel v ječi v Ilavi 15 let, na kar je bil pomiloščen. Sedaj pa ima Kovacs take dokaze o svoji nedolžnosti v rokah, da je

prosil za obnovitev kazenske pravde. Ob enem toži za plačilo 7600 kron kakor odškodnino za kazen, ki jo je prastal po nedolžnem.

*** Stolnica v Kolinu.** Znamenita gotiška stolnica v Kolinu se nahaja baje v slabem stanju. Na več straneh cerkve je v zadnjih dneh padlo mnogo kamenja s zidov, tako da so bili obiskovalci cerkve v veliki nevarnosti. Sodi se, da se kamenje ruši vsled vremenskih nezgod, izlasti vsled neprestanega deževja v zadnjih dneh.

Brzojavne vesti.

Seja poslanske zbornice.

DUNAJ 29. Poslanska zbornica ima jutri sejo.

Baron Beck — grof.

DUNAJ 29. „Zeit“ poroča, iz verodostojnega vira, da bo baron Beck povodom svojega jubileja povzdignjen v grofa.

Hohenlohe se povrne v Trst.

DUNAJ 29. „N. Fr. Presse“ poroča, da je cesar priobčil princu Hohenlohe, da ga je imenoval namestnikom v Trstu.

Ameriški poslanik vsprejet v avdijenci.

DUNAJ 29. Cesar je vsprejel danes ob 2. uri popoldne novo imenovanega ameriškega poslanika Francisca v posebni polurni avdijenci ter vsprejel njegovo poverilno pismo.

Izjava hrvatske delegacije v ogrskem državnem zboru.

BUDIMPEŠTA 29. Hrvatski poslanec škof Drohobeczky je na današnji seji zbornice podal izjavo, v kateri je vzel na znanje izjavo ministrskega predsednika, izrazil vladi zaupanje in obljubil podporo hrvatske delegacije.

Demisija ministerstva.

DUNAJ 29. „Fremdenblatt“ poroča, da je cesar vsprejel demisijo ministerstva Hohenlohe poverivši mu nadaljevanje vladnih poslov do rešitve krize.

DUNAJ 29. Posamični včerajšnji listi so v različnih verzijah priobčili vest, da je hotel cesar poveriti sestavo novega kabineta predsedniku upravnega sodišča, grofu Schönbornu, ki da je pa to odklonil. Kakor zamore „koresp. biro“ najodločneje zagotoviti, je to poročilo popolnoma neresnično.

BUDIMPEŠTA 29. Večina listov izjavlja, govore o demisiji princa Hohenlohe, da ni Ogrska pridobila nikake zmage, da je le branila svoje dobro pravo, in zahteve Ogrske niso bile take, da bi bile zamogle vreči princa Hohenlohe. Nekateri listi so mnenja, da je princ Hohenlohe vsprico težkočam v vprašanju voilne reforme hotel porabiti ugodno priliko.

Sestava novega ministerstva v Italiji.

RIM 29. Listi poročajo, da je ministerstvo sestavljeno na način, kakor je bilo že javljeno. Grozote v francoski zapadni Afriki.

PARIZ 29. „Matin“ poroča, da prideta na predlog državnega pravdnštva francoske zapadne Afrike pred porotno sodišče kolonijalni upravitelj Noirot in podupravitelj Rober, ki sta tožena, da sta provzročila uboj na 15 črnih, ki so imeli postati glavarji svojih plemen. Omenjena sta storila to, da bi se polastila njihovega imetka.

Z Balkana.

CARIGRAD 29. Napovedana kolektivna nota 6 poslanikov o pogojih 3% carinskega povišanja je bila danes izročena turški vladi.

Trgovina.

Borzna poročila dne 24. maja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratek termin K 240.32¹/₂—240.50, Francija K 95.45—95.60, Italija K 94.15—95.05, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.3, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.55—99.85, ogrska krona renta K 95.25—95.55, italijanska renta K —, kreditne akcije K 675.—, 677.—, državne železnice K 673.—, 675.—, Lombardi K 132.50—134.50, Lloydove akcije K 755.—, 765.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—, do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.—, 310.—, Bodenkredit 1889 K 302.—, 310.—, Turške K 150.50 do 1.250 Srbske —, do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.40	100.35
„ „ srebri	100.40	100.35
Avstrijska renta v zlatu	118.50	118.40
„ „ v kronah ¹ / ₁₀	99.50	99.75
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	89.85	89.57
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	114.—	113.95
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	95.50	95.40
„ „ 3 ¹ / ₂ %	85.55	86.50
Akcije nacionalne banke	1663.—	1663.—
Kreditne akcije	673.25	673.—
London, 10 Lstr.	240.32 ¹ / ₂	240.30
100 državnih mark	117.15	117.15
20 mark	23.46	23.45
20 frankov	19.12	19.11
100 ital. lir	95.50	94.50
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 98.65, italijanska renta 105.77, španski exterior 96.20, akcije otomanske banke 666 — Menjice na London 251.95.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 148.—, unificirana turška renta 95.25, avstrijska zlata renta 99.65, ogrska 4¹/₂% zlata renta 97.05, Landerbank 464.—, turške srečke 144.75, parizka banka 15.95, italijanske meridionalne akcije 501.—, akcije Rio Tinto 16.63, Slobotna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 89.3¹/₁₆, srebro 31.1¹/₁₆, Lombardi 5.1¹/₁₆, španska renta 95.7¹/₁₆, italijanska renta 105.—, tržni diskont 3¹/₂%, menjice na Dunaju — Mlačna.

Tržna poročila 29. maja.

Budimpešta. Pšenica za maj K 15.34 do K 15.36, rž za maj K 15.34 do —, oves za maj od K 17.40 do —, koruza za maj K 13.08 do K —.

Pšenica: ponudbe slabotne, povnraševanje srednje, tendenca ugodna. Prodaja: 25.000 met. stot. ob odpretu vzdržano, nespremenjeno. — Druga žita nespremenjeno. — Vreme: deloma oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za maj —, za september 36.—, za december 36.1¹/₁₆, za marec 37.3¹/₁₆, Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—39, navadna reelna 40—41, navadna dobra 42—43.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za maj 16.05, za junij 16.—, za julij 16.20, za avgust 16.40, za september 16.50, za oktober 16.75. — Mirno. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 43.75, za sept. 44.50. Mirno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobae. — Stalno, za 5 do 10 stotink nižje. — Prodaja: 28.000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov 8 Sh. Stalno.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli dne 29. maja:

Dr. Ivan Verčon, zdravnik, DUNAJ; Dr. Fran Derganc, zdravnik, DUNAJ; Richard Hilmers z družino, DUNAJ; Frau Končuk, posestnik, LJUBLJANA; Ivan Hladnik, trg. in posestnik, LOGATEC; Marko Fuhrmann, trgovec in posestnik, SUNJA; Ivan Homolka z družino, blagajničar, PRAGA; Fran Kürschner, bančni uradnik, TOPOLICE; Julij Lang s soprogo, zasebnik, DUNAJ; Josip Schwarz, trgov. potnik, BUDIMPEŠTA; Hugo Pollak, trgov. potnik, PRAGA; Josip Devetak s hčerko, trgovec, ROBARID; Luka Schütz, posest tovarne, CELJE.

Tvornica slamnikov.

M. Cerar v Domžalah

se priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu v obilo naročanje vsakovrstnih

slamnikov

Cene nizke. — Postrežba točna.

Galleggiante Nazionale.

Kopališče Kozman

se otvori prve dni junija.

Karl Kozman, lastnik.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Rieci-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Važen oglas!

Ker se je sklenilo popolnoma izključiti

blago za moške obleke

se bo isto, do popolnega izcerpljenja, prodajalo pod tovarniško ceno.

Trgovina z manufakturnim blagom

Rossit & Kaucich

Nasledniki Luigi Rieci-ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. R (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Isklo poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.

KATALOGI BREZPLAČNO.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne. Počkaj & Kögler**HOTEL BALKAN****MALI OGLASI.**

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mestotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pošlje naročilo kat. »MALI OGLAS«, naj pošlje denar v naprej, ki v drugem ne bo njegov oglas objavljen, če ni takšna poizkusna izjava.

Tarifa je naslednja: na čelo »MALIH OGLASOV« in vsako tako prečrtno, koliko mu je plačati s tem, da presteje besede. Oglase treba naznčiti na »INSERATNI ODDERLEK« »Edinosti«.

Na vprašanja potom pisna bo dajal »INSERATNI ODDERLEK«.

Informacije št. 13, 63 bo pisnu položena znak za odgovor.

Terana I. vrste in prav dobrega črnega in belega vina po 28-36 kron — franko kolodvor Motovun ili Pazin — proda (ne izpod 5 hekt.) Uprava Cerkve in Rakotolah (I. r.). 619

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakršna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Za specijalno, dobro upeljano, kovinsko industrijo se išče finančnega in delavnega kompanona. Živci i dri, Trst, Trgovinska ulica 2. 600

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva **ANDREJ JUG** — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za delnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Parcele obširnega zemljišča, nahajajočega se na enem najzdravejših gričev pri Trstu so na prodaj. Zemljišče je pripravnost za zidanje dvorcev in hiš. Informacije daja »Inseratni urad Edinosti«. 661

Družina sestojča iz moža, žene in otroka, išče za poletje meblirano sobo v Miljah ali pri sv. Roku, in sicer s kuhinjo ali prosto uporabo kuhinje, ako možno z malim vrtom, bodisi tudi pri kmečki družini. Ustmene ponudbe ali pismene pod »Kopeli« »Inseratni urad Edinosti«. 660

Dvorec krasen, na najlepšem in najzdravšem griču pri Trstu, proti jugu, obkrožen lepim vrtom, je na prodaj. Za informacije je vprašati, v »Inseratnem uradu Edinosti«. 660

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brislo. Ivrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu J. Kante. (295)

Večja, moderno zidana enonadstropna hiša z balkonom in lepim vrtom v krasnem kraju na Gorenjskem se zamenja za stavbeno parcelo v Trstu ali bližnji okolici. Kdor želi pojasniti, naj blagovoli vprašati pod šifro »Letovišče 906« v »Inseratnem uradu Edinosti«. 629

Letoviščarjem se v Podgradu v Istri oddajo v najem sobe z vso opremo. Več pove »Inseratni odderek Edinosti«. 639

Odda se v najem z velikim hlevom, ležeča ob glavni cesti v veliki vasi oddaljeni 2. in pol uri od Trsta, pripravna za vsako obrt in več zemljišča pod jako ugodnimi pogoji. Več se poizve pri »Inseratnem uradu Edinosti«. 900

Kuharica ki je služila 27 let pri pokojnem kanoniku Karabaiću, želi stopiti v službo v kake manjši družini. Naslov pri »Edinosti«.

Malo stanovanje v bližini Glavne Pošte iščem. Ponudbe na »Inseratni urad Edinosti« pod Versalović. (750)

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Vinogradniki Obveze iz čiste gume prve vrste, neprekosljive pri cepljenju trt so na prodaj v zalogi koles (bicikljev) Riccardo Sanzin, ulica Cassa di Risparmio 6 (541)

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema »Inseratni odderek« v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v »Tiskarni Edinosti«.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Acquadotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delavnica s pridelo mehanično delalnico

Sprejema vpljavo električne razsvetljave, zvoncev, telefonov, strelodvorov, kakor tudi mehanična dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in posebno svetiljk kakoršnega si bodi sistema.

Cene jako zmerne in izvršitev popolna.

Pijančljivost

se odpravi za vedno z uporabo praha »ZOA«, kateri je bil že preskušeni v toliko slučajih z izvršnim uspehom. Ta prah, ki nima nikakega okusa, se zamore nevidno natrositi pijancu med pijačo. — Ena škatljica, ki zadošča za popolno odpravo pijančljivosti K 10 —, franko carine in diskretno. Mnogo nesrečnejšev, ki so imeli to bolezen, so se povrnil k obitelji in družbi in na milijone teh ljudi so bili odrešeni tega strastnega in grdega bremena. Neštevilno zalagalnih pism je na razpolago. Posilja se po predplačilu ali s povzetjem od glavne zaloge Lodovico Pollak, Milan (Italija). Pisma v Italijo stanejo 25, dopisnice 10 st. Odgovarja se v vseh jezikih.

Slovenci!!

kmetje, mali posestniki, trgovci, uradniki, zasebniki, ki imate na razpolago kaj denarja in si hočete nabaviti svojo lastno hišo, ne zamu lite te važne izredne prilike.

V Trstu

blizu mesta, v Škorklji-Kolonji, v najzdravšem, solčnatem kraju je na prodaj

zemljišče

na male in velike parcele

Zemljišče primerno za gradnjo velikih in malih hiš, dvorcev (vil) hišic z vrtom, kmetskih hiš itd. Ne daleč od zemljišča je kamenolom, tako, da se dobi material za zgradbo po nizki ceni. Vode je dovolj in sicer zdrave, hladne vode v vodnjakih. V kratkem bo napeljan tudi plin. Zgradila se bo nova široka cesta in sklenjeno je, da bo tramvaj vozil blizu do zemljišča. Potem bodo lastniki zemljišča imeli vse ugodnosti. — Na željo se gradi dvorce, hišice poljudne visokosti, tudi proti plačilu na obroke. — Natančna pojasnila daje pismeno ali ustmeno »INSERATNI URAD EDINOSTI« (Trst, ulica Giorgio Galatti št. 18 od 9.-12. dop. in 2.-7. pop.) Narodni dom.

„Dobro bi bilo, ako pridejo omenjene parcele v narodne roke!“

„Edinost“ 29.4 št. 118, III. str., I. kolona.

Za birmo! Za birmo!**C. VECCHIET**

ZLATAR

TRST - Corso štev. 47 - TRST

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur.

Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti.

Sprejema naročbe in popravila vsakovrstno zlatenino, srebrnino in žepne ure. Cene zmerne

O priliki birmo

se je oglašiti edino le v novi trgovini

G. Kehiayan

TRST, Corso štev. 23.

Velika izbira ur

veržilo, prstanov, priveskov, uhanov z diamanti in brez istih itd. Predmeti so znamenitost z najzmernejšimi cenami.

Najpopolnejše jamstvo za vsako prodano ali popravljeno uro. Kupuje in menjava.

Guerino Marcon

ulica Tivarnella štev. 9.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon štev. 1664.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.

Pregrinjala se lika po 20 nč. komad.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osobe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se poslužuje **MALIH OGLASOV** v »Edinosti«, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosego namena.

Najfinejše namizno in jedilno olje

se vdobi pri narodni zalogi olja

Trg Barriera štev. 3. Ivan Millionig, lastnik

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

meji Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GIULIA

odpluje dne 6. junija t. l. v Novi York.

Cene jako nizke.

Potrebna in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

„École française“.

Pouk v govoru in praktični trgovski korespondenci v jezikih: francozki, italijanski, angleški, nemški, španski itd. itd., in sicer na podlagi kombiniranega sistema POEHLMAN. — Originalna, hitra in najlaglja metoda, ki doseže uspeh v 12 lekcijah.

URAD

za prevajanje iz vseh jezikov
ulica del Farneto št. 3, I. nad.

Vedno odprto.

Ces. kralj. priv.

Občna Zavarovalnica

(Assicurazioni generali) v TRSTU

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnilo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje na morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Stanje društva dne 31. dec. 1905:

Društvena glavnica in rezerva

dne 31. decembra 1905. K 270.052.078,64

Glavnica za zavarovanje življenja

do 31. decembra 1905. 771.879.007,54

Plačana povračila:

a) v letu 1905. 30.285.711,02

b) od začetka društva do 31.

decembra 1905. 827.876.227,40

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančna pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione štev. 8881 (v lastnej hiši).

Na prodaj je

• pohištvo •

svetlo in temno, spalne sobe, posamezni komadi, omare za knjige, pisalne mize, stolice, modljoni, slike, elastične železne postelje, blazine, izbora divanov, moderne kuhinje za smešno ceno radi pomanjkanja prostora.

ulica Chiozza 8 (rudeče table)

VIKTOR DOPLICHER

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone

Velika zaloga

dovršenih oblek

za

moške, dečke in otroke.

Specijaliteta

finih črnih oblek.

VELIKA IZBERA

delavskih hlač K 2.40

extra-močne vrste „ 4.—

Pazite na točnost naslova

Francesco Kalasch

ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

ulica Arcata 9, vogal ulice del Sapone

Kolesa

Hirondelle, Helical, Premier, Neckarsulmer

Elegantnost, solidnost, lahkotečnost.

Model 1906

Riccardo Sanzin

ulica Cassa di risparmio štev. 6

Prodajalnica rokavic in kravat

f. Hubmann

TRST — Corso štev. 19 — TRST

ustanovljena leta 1865.

Rokavice glave I. vrste na 2 gumba gld. 1.05, na

3 gumba gld. 1.25.

Rokavice iz Dantjeve kože, ki se lahko perejo,

na 3 gumba gld. 1.20.

Rokavice (imitacija kože) na 3 gumba gld. — 50.

Rokavice glave, visoke na 6, 8, 10 gumbov.

Rokavice glave I. vrste, za dečke gld. — 85.

Rokavice glave z dvojnim šivom, za gospode 1.40.

Rokavice za kočijaže, bulgar z dvojnim šivom 2.—

Rokavice Mitaine pletene iz lana, svile in bombaževine, vsake dolgosti.

Operejo in popravijo se rokavice v 24 urah

Prasek Klebhauser in Cipria s Zante originalni.

Najboljša reklama za trgovce

obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh,

so »MALI OGLASI« v »Edinosti«